

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТИ
Журналистика факультеті
Баспагерлік-редакторлық және дизайнерлік өнер кафедрасы

« Қаріп өнері»
пәні бойынша

ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

Пәннің коды:

Пәннің ID: **89016**

«6B02102 - Дизайн»
білім беру бағдарламасы
Оқыту деңгейі: бакалавр
Курс – 2
Семестр – 4
Кредит саны – 5

Өзірлеген: аты-жөні Кисимисов Е. Т.

Алматы - 2024

1. ПӘННІҢ ТАҚЫРЫПТЫҚ БАҒДАРЛАМАСЫ

Пәннің мақсаты: «Қаріп өнері» пәнін оқытудың мақсаты - студенттерге Шрифт өнері саласында білім алушының (студенттің) құзыреттерін қалыптастыру, шрифт тарихы, морфологиясы және эстетикасы саласында теориялық және практикалық білім алу, баспа және өзге де өнімдерді ресімдеу саласында түрлі қаріптерді пайдалану.

1. қаріп өнерінің даму тарихы және әртүрлі қаріптерді жасау дағдылары туралы жүйелі түсінік беру.
2. құрал ретінде қаріппен практикалық жұмыс істеу дағдыларын дамыту.
3. қаріп белгілерін, логотиптерді ресімдеудің негізгі тәсілдерін оқыту.
4. әр түрлі басылымдар мен жарнамалық өнімдердің ерекшеліктерін, олардың сипаттамаларының осындай өнімді жасау кезінде қолданылатын қаріптерге әсерін көрсетініз.
5. қазіргі заманғы өнер мәселелерін бейнелі түрде шешу үшін қауырсындармен, жазумен және каллиграфиямен жазу дағдыларымен таныстыру.

Негізгі әдебиеттер:

1. Семенцов С. В., Возняк Е. Р., Горюнов В. С., Шрифтовая композиция, Санкт-Петербург: СПбГАСУ, 2020
2. Безрукова Е. А., Елисеенков Г. С., Мхитарян Г. Ю., Шрифты: шрифтовая графика, Москва: Юрайт, 2022
3. Воронова И. В., Основы современной шрифтовой культуры. Практикум, <https://urait.ru/bcode/> Москва: Юрайт, 2022
4. Матросова И. Г., Пунтус Е. Ю., Шрифт, Москва: Ай Пи Ар Медиа, 2021
5. Иванов Вяч. Вс., От буквы и слога к иероглифу, Москва: Языки славянских культур, 2013
6. Дегтяренко В. М., Основы шрифтовой графики, Комсомольск-на-Амуре: Амурский гуманитарно-педагогический государственный университет, 2011.
7. Савельева А. С., Проектирование: от шрифтовой композиции к плакату, Санкт-Петербург: Санкт-Петербургский государственный университет промышленных технологий и дизайна, 2018

Қосымша интернет-ресурстар:

1. <https://ppt-online.org/114777>
2. <https://nsportal.ru/kultura/dizayn/library/2020/02/06/konspekt-lektsiy-po-predmetu-shrift>
3. <https://gpa.cfuv.ru/attachments/article/3566/%D0%98%D1%81%D0%BA%D1%83%D1%81%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%20%D1%88%D1%80%D0%B8%D1%84%D1%82%D0%B0%20%D0%B8%20%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B5.%20%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%B5%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D0%B5.%20%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D1%81%D0%B8%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%90.%D0%95..pdf>
4. <https://zsa-print.ru/stati/istorija-vozniknovenija-razvitija-shrifta/>
5. <https://ppt-online.org/564140>

2. ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУ ТАПСЫРМАСЫН ОРЫНДАУ БОЙЫНША ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР: ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЖОБА/ONLINE/OFFLINE

2.1. Емтихан формасы: Шығармашылық жоба online-offline. **Платформасы:** Moodle ҚОЖ. Пән бойынша қорытынды емтихан екі кезеңде шығармашылық жоба түрінде өткізіледі. Оқытушы тапсырманы құрастырады, емтихан өткізудің бағдарламасы мен ережелерін дайындайды.

2.1.1. Бірінші кезең - онлайн, яғни білім алушы университеттің ресми ақпараттық-білім беру жүйесі (Moodle ҚОЖ) арқылы тапсырманы алады, орындалған тапсырманы осы жүйеге (Moodle ҚОЖ) жүктеп тексеруге жібереді.

2.1.2. Екінші кезең - оффлайн, дайындалған шығармашылық жұмыстарды көрмеге әкеліп қойып, кафедра ұстаздарының назарына ұсынады. Ұстаздар әрбір студенттің жұмысына қарап бағалап, өз пікірлері мен ұсыныстарын жеткізеді.

2.2. Шығармашылық емтиханның мақсаты: шығармашылық бағыттағы пәнді оқу кезінде меңгерілген оқу нәтижелерін, шеберлікті, дағдылар мен құзіреттіліктерді көрсету, өз көзқарасын дәлелдей білу.

2.2.1. Жұмыстың түпнұсқалығын тексеру. Студенттің емтихандық жұмысты өзі орындағанын осыған дейін дайындаған жұмыстарымен салыстыру арқылы да анықталады. Студент осы пән бойынша семестр бойы дайындаған дизайнерлік жұмыстарын оқу жылының соңына дейін сақтауға міндеттеледі.

2.3. Тапсырманы орындаудан күтілетін нәтижелер:

2.3.1. Графикалық өнер объектілерінің көркемдік экспрессивтілігі контекстінде қаріптің қалыптасу заңдылықтарын сипаттайды;

2.3.2. Қаріп стильдерінің формальды ерекшеліктері мен қасиеттерін ашады;

2.3.3. Қаріптің техникалық және эстетикалық параметрлерін қолдану нәтижесін көрсетеді;

2.3.4. Дизайнерлік жобалау процесінде қаріп графикасының құралдарын қолдану. Каллиграфиялық құралды қолданудың көркемдік және экспрессивті мүмкіндіктерін сипаттайды;

2.3.5. Шрифт және типографиялық жұмыстардағы композицияның жалпы іргелі заңдарының әрекет ету ерекшеліктерін тұжырымдайды;

2.4. Емтихан өткізу рәсімі.

2.4.1. Силлабуста қарастырылған барлық практикалық тапсырмаларды ретімен қаттап, альбом жасайды.

2.4.2. Емтихан кестесіне сәйкес семестрлік жұмыстарын қойылымға әкеліп көрмеге қояды.

2.4.3. Кафедра профессор-оқытушылар құрамынан 3-5 комиссия мүшелері көрмені қарап шығып, дауысқа салып бағалайды. Емтихан қабылдаушы оқытушы журналға бағаларын қояды.

2.4.4. Студенттер аудиторияға шақырылып бағалары комиссия алдында хабарланады. Қойылған бағаға студент келіспеген жағдайда комиссия мүшелері студенттің жұмыстарының кемшіліктерін көрсетіп, түсіндіріп береді.

2.4.5. Қорытынды бағаларын емтихан қабылдаушы оқытушы ведомостьке көшіріп, қол қояды. Содан кейін «Univer 2.0» жүйесіне бағаларын қойып шығады.

ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУДЫ КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ

Пән: ???; Емтихан формасы: Шығармашылық жоба online-offline. Платформасы: Moodle ҚОЖ.

Критерий	Балл	ДЕСКРИПТОРЛАР				
		«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
		90-100 %	70-89 %	50-69 %	25-49 %	0-24 %
Кәсіби сәйкестік және берілген тапсырма бойынша дизайн өнерінің негізгі бағыттары мен канондарын түсінуі		<ul style="list-style-type: none"> • пән терминдерін және ұғымдарды терең меңгеріп, түсінетін білімін өте жоғары көрсете біледі; • әртүрлі көздерден алынған ақпаратты жинақтайды және тұжырымдайды, толық негіздемесі бар тұжырымдар, нақты, логикалық қорытындылар 	<ul style="list-style-type: none"> • пән терминдерін және ұғымдарды терең меңгеріп, түсінетін білімін жақсы көрсете біледі; • әртүрлі көздерден алынған ақпаратты жинақтайды және тұжырымдайды, толық негіздемесі бар тұжырымдар, нақты, логикалық қорытындылар 	<ul style="list-style-type: none"> • пән терминдерін және ұғымдарды терең меңгеріп, түсінетін білімін орташа көрсете біледі; • әртүрлі көздерден алынған ақпаратты жинақтайды және тұжырымдайды, толық негіздемесі бар тұжырымдар, нақты, логикалық қорытындылар 	<ul style="list-style-type: none"> • пән терминдерін және ұғымдарды терең меңгеріп, түсінетін білімін нашар көрсете біледі; • әртүрлі көздерден алынған ақпаратты жинақтайды және тұжырымдайды, толық негіздемесі бар тұжырымдар, нақты, логикалық қорытындылар 	<ul style="list-style-type: none"> • пән терминдерін және ұғымдарды шала меңгеріп, түсінетін білімін нашар көрсете білмейді; • әртүрлі көздерден алынған ақпаратты жинақтай алмайды және тұжырымдамайды, толық негіздемесі бар тұжырымдар, нақты, логикалық

	<p>алынған нәтижелерге дәйекті дәлелдерді өте жақсы біледі;</p> <ul style="list-style-type: none"> • басқа оқу салаларындағы білім, білік және дағдыларды біріктіреді <p>тапсырманы кең ауқымын шешуге арналған бағдарламалар, қолдану әртүрлі стратегияларды, маңыздылығы мен негізділігін алынған нәтижелерді өте жақсы бағалайды</p>	<p>алынған нәтижелерге дәйекті дәлелдерді жақсы біледі;</p> <ul style="list-style-type: none"> • басқа оқу салаларындағы білім, білік және дағдыларды біріктіреді <p>тапсырманы кең ауқымын шешуге арналған бағдарламалар, қолдану әртүрлі стратегияларды, маңыздылығы мен негізділігін алынған нәтижелерді жақсы бағалайды</p>	<p>алынған нәтижелерге дәйекті дәлелдерді қанағаттанарлық деңгейде біледі;</p> <ul style="list-style-type: none"> • басқа оқу салаларындағы білім, білік және дағдыларды біріктіреді <p>тапсырманы кең ауқымын шешуге арналған бағдарламалар, қолдану әртүрлі стратегияларды, маңыздылығы мен негізділігін алынған нәтижелерді орташа бағалайды</p>	<p>алынған нәтижелерге дәйекті дәлелдерді қанағаттанарлықсыз деңгейде біледі;</p> <ul style="list-style-type: none"> • басқа оқу салаларындағы білім, білік және дағдыларды біріктіреді <p>тапсырманы кең ауқымын шешуге арналған бағдарламалар, қолдану әртүрлі стратегияларды, маңыздылығы мен негізділігін алынған нәтижелерді нашар бағалайды</p>	<p>қорытындылар алынған нәтижелерге дәйекті дәлелдерді қанағаттанарлықсыз деңгейде біледі;</p> <ul style="list-style-type: none"> • басқа оқу салаларындағы білім, білік және дағдыларды біріктіреді <p>тапсырманы кең ауқымын шешуге арналған бағдарламалар, қолдану әртүрлі стратегияларды, маңыздылығы мен негізділігін алынған нәтижелерді өте нашар бағалайды</p>
<p>Кәсіби сәйкестік және дизайн бағдарламалары арқылы берілген тапсырмаларды орындау шеберлігін меңгеруі</p>	<ul style="list-style-type: none"> • күрделі тапсырмаларды орындайды және білімдерін кең ауқымын табысты жоғары деңгейде қолданады; • күрделі тапсырмалардағы үлгілерді таниды, балама және стандартты емес шешімдерді жоғары деңгейде ұсынады және қолданады; • қаріп композициясында және әртүрлі материалдарды қолдануда жоғары деңгейлі шеберлік көрсетеді 	<ul style="list-style-type: none"> • күрделі тапсырмаларды орындайды және білімдерін кең ауқымын табысты жақсы деңгейде қолданады; • күрделі тапсырмалардағы үлгілерді таниды, балама және стандартты емес шешімдерді жақсы деңгейде ұсынады және қолданады; • қаріп композициясында және әртүрлі материалдарды қолдануда жақсы деңгейлі шеберлік көрсетеді 	<ul style="list-style-type: none"> • күрделі тапсырмаларды орындайды және білімдерін кең ауқымын табысты қанағаттанарлық деңгейде қолданады; • күрделі тапсырмалардағы үлгілерді таниды, балама және стандартты емес шешімдерді жақсы деңгейде ұсынады және қолданады; • қаріп композициясында және әртүрлі материалдарды қолдануда орташа деңгейлі шеберлік көрсетеді 	<ul style="list-style-type: none"> • күрделі тапсырмаларды орындайды және білімдерін кең ауқымын табысты жоғары деңгейде қолданады; • күрделі тапсырмалардағы үлгілерді таниды, балама және стандартты емес шешімдерді төмен деңгейде ұсына және қолдана алмайды; • қаріп композициясында және әртүрлі материалдарды қолдануда төмен деңгей көрсетеді 	<ul style="list-style-type: none"> • күрделі тапсырмаларды орындайды және білімдерін кең ауқымын төмен деңгейде қолданады; • күрделі тапсырмалардағы үлгілерді таниды, балама және стандартты емес шешімдерді төмен деңгейде ұсына және қолдана алмайды; • қаріп композициясында және әртүрлі материалдарды қолдануда төмен деңгей көрсетеді
<p>Практикалық ұсыныстар</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Қаріптерді егжей-тегжейлі зерттеу, негізгі нышандарын және аспектілерін анықтауда жоғары деңгейде білімін көрсету. • Қаріптің заман талабына сай орнын және мәдени ерекшеліктерін терең түсінігін жоғары деңгейде көрсету. 	<ul style="list-style-type: none"> • Қаріптерді егжей-тегжейлі зерттеу, негізгі нышандарын және аспектілерін анықтауда жақсы деңгейде білімін көрсету. • Қаріптің заман талабына сай орнын және мәдени ерекшеліктерін терең түсінігін жақсы деңгейде көрсету. 	<ul style="list-style-type: none"> • Қаріптерді егжей-тегжейлі зерттеу, негізгі нышандарын және аспектілерін анықтауда қанағаттанарлық деңгейде білімін көрсету. • Қаріптің заман талабына сай орнын және мәдени ерекшеліктерін терең түсінігін орташа деңгейде көрсету. 	<ul style="list-style-type: none"> • Қаріптерді егжей-тегжейлі зерттеу, негізгі нышандарын және аспектілерін анықтауда төменгі деңгейде білімін көрсету. • Қаріптің заман талабына сай орнын және мәдени ерекшеліктерін терең түсінігін нашар көрсету. 	<ul style="list-style-type: none"> • Қаріптерді егжей-тегжейлі зерттеу, негізгі нышандарын және аспектілерін анықтауда төменгі деңгейде білімін көрсету. • Қаріптің заман талабына сай орнын және мәдени ерекшеліктерін терең түсінігін нашар көрсету.

					терең түсінігін нашар көрсету.
Өңдеу тәсілдері, Компьютерлік бағдарламалар	Иллюстрациялар толығымен түпнұсқа және плагиат немесе басқа жұмыстарды көшіру іздері жок. Шығарманы көрнекі түрде көрсетуге ықпал ететін суретшінің дара стилінің көрінісі. Бейнелерді жасаудағы креативті көзқарас және инновациялық шешімдер.	Иллюстрациялар сыртқы көздердің шектеулі әсерімен негізінен түпнұсқа болып табылады. Жеке элементтер мен стильдің болуы, басқа шығармалармен кейбір ұқсастықтар болуы мүмкін. Шығарманы бейнелеуде суретшінің шығармашылық үлесі.	Иллюстрациялар ішінара түпнұсқа, бірақ басқа жұмыстарды еске түсіретін элементтерді қамтуы мүмкін. Сыртқы көздердің әсері байқалуы мүмкін, бірақ басым емес. Суретшінің образдарды жасаудағы шығармашылық үлесі шектеулі.	Иллюстрацияларда плагиаттың немесе көшірудің елеулі белгілері бар. Суретшінің даралығы мен стилінің шектеулі көрінісі. Бірегей көрнекі бейнелерді жасауға шығармашылық кірістің болмауы.	Иллюстрацияларда плагиаттың немесе көшірудің елеулі белгілері бар. Суретшінің даралығы мен стилінің шектеулі көрінісі. Бірегей көрнекі жасауға шығармашылық кірістің болмауы.

Қорытынды бағалауды есептеу формуласы:

Қорытынды баға (ҚБ) = (%1+%2+%3+%4+%5+%6) / К, мұндағы % - критерий бойынша тапсырманы орындау деңгейі, К-критерийлердің жалпы саны.

Қорытынды баллды есептеу мысалы

№	Балл	Критерий			
		«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»
		90-100 %	70-89 %	50-69 %	25-49 % 0-24 %
1.	1 критерий	100			
2.	2 критерий		75		
3.	3 критерий			60	
4.	4 критерий				45
5.	5 критерий	100			
6.	6 критерий				49
	Қорытынды %	200	75	60	94
					200 + 75 + 60 + 94 = 429 429 / 6 критерийлер = 71,5 Қорытынды балл % = 72

Есептеу кезінде алынған пайыздарға сүйене отырып, біз бағалауды бағалау шкаласымен салыстыра аламыз. 70 баллдан 89 баллға дейін, бұл бағалау шкаласына сәйкес «Жақсы» санатына сай келеді. Осылайша, осы есептеуде емтихан дәстүрлі бағалау шкаласы мен ECTS-ке ауыстыра отырып, білім алушылардың оқу жетістіктерін есепке алуды бағалаудың баллдық-рейтингтік әріптік жүйесіне сәйкес «Жақсы» 70 баллға бағаланатын болады.

Декан _____

Т. Көпбаев

Кафедра менгерушісі _____

А. Рамазан

Дәріскер _____

Е. Кисимисов

